

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова
(ініціали та прізвище)

(підпис)

» 08 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА РЕФОРМ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

ВИКЛАДАЧ: Краснокутський О.В., д.філос.н., доцент, професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи

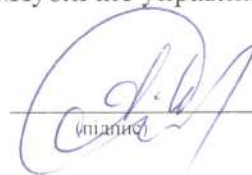
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Протокол № 1 від "29" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

(підпис)

Т.І. Бутченко
(ініціали, прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»

(підпис)

О.В. Краснокутський
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: olvokras@gmail.com ; alessandro.krass@gmail.com

Телефон: (+380)-50-010-55-34

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу), Telegram, ZOOM

Кафедра: філософії, публічного управління та соціальної роботи, 4 корп. ЗНУ, ауд. 315, 236, вул. Дніпровська, 33а.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика реформ в публічному управлінні» є поглиблення знань про теорію та практику реформування публічного управління та адміністрування, нормативно-правову базу реформ, розвиток здатності активно, відповідально, свідомо й злагоджено здійснювати професійну діяльність щодо реформування публічно-управлінських структур з урахуванням сучасних потреб розвитку України як незалежної, демократичної, соціальної, правової держави та реалізації євроатлантичного національного державотворчого курсу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія та практика реформ в публічному управлінні» є: з'ясування загальних засад теорії та практики реформ у публічному управлінні, сутності діалектики як методологічного підґрунтя теорії та практики реформ у публічному управлінні, соціального пізнання, людини й свідомості, ідеології як духовного єднання теорії та практики, державотворчої технологічної карти реформування публічного управління.

Навчальний курс входить до обов'язкових компонент освітньої програми, циклу професійної підготовки освітньої програми, вивчається у сьомому семестрі та спрямований: по-перше, на формування знань загальних засад теорії та практики реформ у публічному управлінні; сутності діалектики як методологічного підґрунтя теорії та практики реформ у публічному управлінні; сутності соціального пізнання, людини й свідомості; сутності ідеології як духовного єднання теорії та практики, державотворчої технологічної карти реформування публічного управління; по-друге, на формування вміння розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень в процесі реформування й державотворення; здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	7-й	7
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	4
Семінарські заняття	12 год.	2
Самостійна робота	58 год.	84

Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=37039&lang=ukr&news_code=krasnokutskij-oleksandr-volodimirovich Кількість: 2 год. особисті – середа з 16-00 до 17-00, IV к., ауд. 315, 236, дистанційні – Viber, Telegram, ZOOM за домовленістю Запис на консультації: olvolkras@gmail.com
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16399

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання/ форми і методи оцінювання
<p>ЗК. 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК. 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів. 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів. 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>РН. 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства. 2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою. 3. Уміти усно і письмово спілкуватися</p>	<p>Інтерактивні, діалогові, проблемні методи навчання/ опитування на семінарських заняттях, тестування в системі Moodle, розв'язання завдань</p>

<p>іноземною мовою. 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування. 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування. 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p>	
<p>ЗК. 4. Здатність бути критичним і самокритичним. 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 6. Здатність працювати в команді. 7. Здатність планувати та управляти часом. 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК. 4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ. 5. Здатність використовувати систему електронного документообігу. 6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій. 7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності. 8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати. 9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.</p> <p>РН. 7. Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції. 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень. 9. Знати основи електронного урядування. 10. Уміти користуватися системою електронного документообігу. 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.</p>	<p>Інтерактивні, діалогові, проблемні методи навчання/ опитування на семінарських заняттях, тестування в системі Moodle, розв'язання завдань</p>
<p>ЗК. 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 12. Навички міжособистісної взаємодії. 13. Здатність</p>	<p>Підсумковий контроль здійснюється за допомогою перевірки індивідуального завдання, проведення заліку, підсумкового тестування в системі Moodle</p>

спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
СК. 10.Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування. 11.Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.
РН. 13.Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.
14.Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.
15.Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
16.Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль №1. Загальні засади теорії та практики реформ у публічному управлінні.

Вступ до курсу «Теорія та практика реформ у публічному управлінні».

Понятійно-категоріальний апарат курсу: «теорія», «практика», «реформа», «публічне управління та адміністрування». Правові засади реформ у публічному управлінні та адмініструванні. Право, закон, справедливість. Система законодавства. Творення норм права.

Змістовий модуль № 2. Діалектика.

Діалектика як методологічне підґрунтя теорії та практики реформ у публічному управлінні.

Сутність діалектики. Закони діалектики. Категорії діалектики. Зв'язок, відношення, закон, закономірність, принцип, діалектика, поняття, категорія, кількість, якість, властивість, міра, еволюція, революція, стрибок, тотожність, відмінність, протилежність, протиріччя, єдність, боротьба, конфлікт, антагонізм, заперечення, прогрес, регрес, одиничне, особливе, загальне, сутність, явище, частина, ціле, елемент, структура, система, форма, зміст, причина, наслідок, необхідність, випадковість, можливість, дійсність, метафізика, «негативна» діалектика, догматизм, софістика, еклектика.

Змістовий модуль № 3. Пізнання та свідомість.

Пізнання. Соціальне пізнання.

Пізнання. Вчення про істину. Практика як критерій істини, основа та мета пізнання. Форми та методи наукового пізнання. Загальне й особливе в соціальному пізнанні. До питання про методи соціального пізнання. Принципи соціально-філософського пізнання.

Гносеологія, агностицизм, суб'єкт пізнання, об'єкт пізнання, знання, інформація, відчуття, сприйняття, уявлення, мислення, поняття, судження, умовивід, творчість, інтуїція, розуміння, пояснення, істина, практика, ідея, проблема, гіпотеза, концепція, теорія, спостереження, вимір, експеримент, аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, індукція, дедукція, моделювання, ідеалізація, наука, пізнання, соціальне пізнання, суб'єкт соціального пізнання, об'єкт соціального пізнання, соціальне знання, специфіка соціального пізнання, соціальна філософія, соціально-гуманітарні науки, публічне управління та адміністрування як наука, соціальна теорія, соціальна

практика, принцип соціального пізнання, інтегруючий принцип соціального пізнання, традиції соціального пізнання, методи соціального пізнання, принцип історизму, принцип соціального детермінізму, принцип комплексності, принцип діалектичної єдності соціальної теорії та соціальної практики.

Людина та свідомість.

Феномен людини. Поняття, властивості, функції, структура свідомості людини. Сутність та структура суспільної свідомості. Наукова свідомість.

Людина, індивід, індивідуальність, особистість. Вітальність, соціальність, духовність, дух. Цивілізація, культура, держава. Свідомість, підсвідоме, надсвідоме, самосвідомість, рефлексія. Суспільна свідомість, буденна свідомість, здоровий глузд, суспільна психологія, теоретична свідомість, ідеологія. Наукова свідомість. Філософська свідомість.

Змістовий модуль № 4. Ідеологія та реформи.

Ідеологія як духовне єднання теорії та практики. Державотворча технологічна карта реформування публічного управління.

Діяльність: поняття, риси, різновиди. Державотворча діяльність і державотворення. Публічно-управлінська діяльність як серцевина державотворчої діяльності. Ідеологія як теоретично-обґрунтована практична свідомість. Ідеологічно-державотворча діяльність як первинна засаднича технологія творення держави й реформування публічного управління. Ідеологічна діяльність та її визначальні риси. Ідеолог державотворення як конструктор державотворчих смислів. Державотворча технологічна карта реформування публічного управління: загальна характеристика.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1.	Тема 1. Вступ до курсу «Теорія та практика реформ у публічному управлінні».	4	2	1 раз на тиждень
2.	Тема 2. Діалектика як методологічне підґрунтя теорії та практики реформ у публічному управлінні.	4	-	1 раз на тиждень
3.	Тема 3. Пізнання. Соціальне пізнання.	4	-	1 раз на тиждень
	Тема 4. Людина та свідомість.	4	-	1 раз на тиждень
4.	Тема 5. Ідеологія як духовне єднання теорії та практики. Державотворча технологічна карта реформування публічного управління.	4	2	1 раз на тиждень
Разом		20	4	

6. Теми семінарських занять

№ змістового	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
--------------	------------	-----------------	--------------------

модуля		о/ д.ф.	з.ф.	
1.	Вступ до курсу «Теорія та практика реформ у публічному управлінні». План. 1. Понятійно-категоріальний апарат курсу: «теорія», «практика», «реформа», «публічне управління та адміністрування». 2. Правові засади реформ у публічному управлінні та адмініструванні.	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
2.	Діалектика як методологічне підґрунтя теорії та практики реформ у публічному управлінні. План. 1. Сутність діалектики. 2. Закони діалектики. 3. Категорії діалектики.	2	-	<i>1 раз на 2 тижні</i>
3.	Пізнання. Соціальне пізнання. План. 1. Пізнання. Вчення про істину. Практика як критерій істини, основа та мета пізнання. 2. Форми та методи наукового пізнання. 3. Загальне й особливе в соціальному пізнанні. 4. До питання про методи соціального пізнання.	2	-	<i>1 раз на 2 тижні</i>
	Людина та свідомість. План. 1. Феномен людини. 2. Поняття, властивості, функції, структура свідомості людини. 3. Сутність та структура суспільної свідомості. Наукова свідомість.	2	-	<i>1 раз на 2 тижні</i>
4.	Ідеологія як духовне єднання теорії та практики. Державотворча технологічна карта реформування публічного управління. План. 1. Діяльність: поняття, риси, різновиди. 2. Державотворча діяльність і державотворення. Публічно-управлінська діяльність як серцевина державотворчої діяльності. 3. Ідеологія як теоретично-обґрунтована практична свідомість. 4. Ідеологічно-державотворча діяльність як первинна засаднича технологія творення держави й реформування публічного управління. 4.1. Ідеологічна діяльність та її визначальні риси. 4.2. Ідеолог державотворення як конструктор державотворчих смислів. 5. Державотворча технологічна карта	4	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>

	реформування публічного управління: загальна характеристика.			
Разом		12	2	

5. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1.	Право, закон, справедливість та їх роль у плануванні та здійсненні реформ у сфері публічного управління. Сутність права. Система законодавства. Творення норм права.	14	21
2.	Альтернативи діалектики як методологічного підґрунтя реформування публічного управління.	14	21
3.	Зміст та роль принципів соціально-філософського пізнання.	14	21
4.	Різновиди ідеології. Сутність та роль політичних ідеологій в реформуванні публічно-управлінських процесів.	16	21
Разом		58	84

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1.	Опитування	Практичне заняття 1. Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Понятійно-категоріальний апарат курсу: «теорія», «практика», «реформа», «публічне управління та адміністрування». 2. Правові засади реформ у публічному управлінні та адмініструванні.	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6
	Практичне завдання	Студенти мають уважно проаналізувати нормативно-правове забезпечення реформування публічного управління та адміністрування України. Робота надсилається у	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6

		форматі doc. Обсяг роботи до 7-ми аркушів формату А4. Посилання на завдання: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16399		
2.	Опитування	Практичне заняття 2. Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Сутність діалектики. 2. Закони діалектики. 3. Категорії діалектики.	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6
	Практичне завдання	Із точки зору діалектичної парадигми проаналізуйте сферу публічного управління України, з'ясуйте її перспективи. Робота надсилається у форматі doc. Обсяг роботи до 7-ми аркушів формату А4. Посилання на завдання: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16399	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6
3.	Опитування	Практичне заняття 3. Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Пізнання. Вчення про істину. Практика як критерій істини, основа та мета пізнання. 2. Форми та методи наукового пізнання. 3. Загальне й особливе в соціальному пізнанні. 4. До питання про методи соціального пізнання.	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6
	Опитування	Практичне заняття 4. Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Феномен людини. 2. Поняття, властивості, функції, структура свідомості людини. 3. Сутність та структура суспільної свідомості. Наукова свідомість.	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6

	Практичне завдання	<p>Проаналізуйте суспільну свідомість сучасного українського суспільства, з'ясуйте її особливі характеристики (до і під час військового стану), окресліть перспективи її розвитку в контексті національного державотворчого поступу та його публічно-управлінського забезпечення. Робота надсилається у форматі doc. Обсяг роботи до 7-ми аркушів формату А4.</p> <p>Посилання на завдання: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16399</p>	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6
4.	Опитування	<p>Практичне заняття 5. Питання для підготовки до практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність: поняття, риси, різновиди. 2. Державотворча діяльність і державотворення. Публічно-управлінська діяльність як серцевина державотворчої діяльності. 3. Ідеологія як теоретично-обґрунтована практична свідомість. 4. Ідеологічно-державотворча діяльність як первинна засаднича технологія творення держави й реформування публічного управління. 4.1. Ідеологічна діяльність та її визначальні риси. 4.2. Ідеолог державотворення як конструктор державотворчих смислів. 5. Державотворча технологічна карта реформування публічного управління: загальна характеристика. 	6-4 бали – відповідь показує належне володіння матеріалом; 3-1 бал – поверховий виклад матеріалу.	6

	Практичне завдання	<p>Проаналізуйте державотворчо-ідеологічне поле реформування сучасної України, запропонуйте комплекс порад і рекомендацій щодо подальших реформ національної публічно-управлінської сфери. Робота надсилається у форматі doc. Обсяг роботи до 7-ми аркушів формату А4.</p> <p>Посилання на завдання: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16399</p>	<p>12-6 балів – відповідь показує належне володіння матеріалом; 1-5 балів – поверховий виклад матеріалу.</p>	12
Усього за змістові модулі	9			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Теоретичне завдання	<p><i>Питання на залік:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Понятійно-категоріальний апарат курсу: «теорія», «практика», «реформа», «публічне управління та адміністрування». 2. Правові засади реформ у публічному управлінні та адмініструванні. 3. Сутність діалектики. 4. Закони діалектики. 5. Категорії діалектики. 6. Пізнання. Вчення про істину. Практика як критерій істини, основа та мета пізнання. 7. Форми та методи наукового пізнання. 8. Загальне й особливе в 	<p>2 питання, відповідь на кожне оцінюється у 10 балів 10-9 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Наявна авторська позиція 8-7 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. 6-5 балів – студент знає і може самостійно сформулювати</p>	10

		<p>соціальному пізнанні.</p> <p>9. До питання про методи соціального пізнання. Принципи соціально-філософського пізнання.</p> <p>10. Феномен людини.</p> <p>11. Поняття, властивості, функції, структура свідомості людини.</p> <p>12. Сутність та структура суспільної свідомості. Наукова свідомість.</p> <p>13. Діяльність: поняття, риси, різновиди.</p> <p>14. Державотворча діяльність і державотворення. Публічно-управлінська діяльність як серцевина державотворчої діяльності.</p> <p>15. Ідеологія як теоретично-обґрунтована практична свідомість.</p> <p>16. Ідеологічно-державотворча діяльність як первинна засаднича технологія творення держави й реформування публічного управління.</p> <p>17. Ідеологічна діяльність та її визначальні риси.</p> <p>18. Ідеолог державотворення як конструктор державотворчих смислів.</p> <p>19. Державотворча технологічна карта реформування публічного управління: загальна характеристика.</p>	<p>основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна.</p> <p>4-3 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними.</p> <p>2-1 бал - відповідь студента фрагментарна. У відповіді цілком відсутня самостійність.</p>	
		<p>Тести - 10 питань, розміщені у Moodle.</p>	<p>1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 15 хвилин і одна спроба</p>	<p>10</p>
<p>Практичне завдання</p>		<p>Фінальний проєкт: Зміст завдання «Державотворча технологічна карта»: на підставі опрацьованого матеріалу навчального курсу слухачі</p>	<p>20-18 балів – підготовлена робота демонструє високий рівень володіння описаним</p>	<p>20</p>

	<p>складають «Державотворчу технологічну карту» країни, регіону, окремої галузі публічного управління. Мета завдання: спробувати себе у ролі ідеолога державотворення та реформування публічного управління, провести державотворчо-ідеологічну діяльність, згенерувати ідеї та розробити покрокові етапи їх втілення, створити Державотворчу технологічну карту з відповідним реформуванням публічного управління.</p> <p>«Державотворча технологічна карта» повинна містити дві частини: а) теоретико-практичне обґрунтування; б) власне саму карту у вигляді схеми, таблиці, малюнку, тексту.</p> <p>Робота готується у форматі doc. Обсяг роботи до 10-ти аркушів формату А4.</p> <p>Результати необхідно надіслати у Moodle.</p>	<p>матеріалом. 17-15 балів – підготовлена робота достатній рівень розуміння матеріалу. 11-14 балів – підготовлена робота демонструє середній рівень розуміння матеріалу. 10-13 балів – підготовлена робота неповно розкриває зміст наданого матеріалу; 6-9 балів – підготовлена робота носить незавершений характер. 1-5 балів – підготовлений матеріал має фрагментарний та компілятивний характер.</p>	
Усього балів			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Бакуменко В. Д. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. М-во культури України. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2019. 256 с.

2. Даниленко А. С., Юхименко П. І., Сокольська Т. В. Публічне адміністрування : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2020. 288 с.
3. Карташов Є. Г. Основи публічного управління та антикорупційна діяльність : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2020. 304 с.
4. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юник І. Г. Основи публічного управління та адміністрування. Київ : Ліра-К, 2019. 268 с.
5. Пархоменко-Куцевіл О. І., Сурай І. Г., Аль-Атті І. В. Теорія та практика реформ в Україні. Навчальний посібник / Пархоменко-Куцевіл О. І., Сурай І. Г., Аль-Атті І. В. Переяслав, Кам'янець-Подільський: Друкарня "Рута", 2021. 188 с.
6. Тихоненков Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн : відповіді на екзаменаційні питання : навч. посібник. Харків : Право, 2020. 248 с.
7. Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Макушев П.В. Публічне управління та адміністрування: навчальний посібник. Київ : Гельветика, 2021. 604 с.

ДОДАТКОВА

1. Актуальні питання формування та розвитку громадянських компетентностей в Україні : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» (Київ, 17-18 березня 2016 р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, Н. Г. Протасової, Ю. О. Молчанової. К. : НАДУ, 2016. 308 с.
2. Афонін Е. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив: підручник : підручник. Київ : К.І.С., 2016. 264 с.
3. Бутченко Т. І. Соціально-політичне проектування: проблема взаємозв'язку суспільних потреб і державних інтересів : монографія. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2011. 280 с.
4. Воловик В. І. Політична філософія : навч. посіб. для ВНЗ. Запоріжжя : Просвіта, 2012. 182 с.
5. Громадянські компетентності у професійній освіті державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: збірник методичних матеріалів для системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування / за заг. ред. Н. Г. Протасової, Ю. О. Молчанової. К. : НАДУ, 2016. 308 с.
6. Дегтяр А. О. Прийняття державно-управлінських рішень у соціальній сфері [монографія] / О. А. Дегтяр. Харків : САМ, 2014. 252 с.
7. Воронкова В. Г., Фурсін О. О., Сапа Н. В. Соціально-орієнтоване державне управління : монографія. Запоріжжя : ЗДІА, 2011. 256 с.
8. Ємельянов В. М., Євтушенко О. Н., Андріяш В. І. Державне управління: у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 336 с.
9. Краснокутський О. В. Взаємозв'язок політичної та правової свідомості: проблема формування ідеології державотворення : монографія. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 428 с.
10. Марченко В. В. Конституційно-правовий статус уряду в країнах ЄС : (на прикладі Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Іспанії) : монографія. Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого Київ : Прав. єдність, 2010. 216 с.
11. Основи соціальної філософії: Навчальний посібник / За заг. ред. В.І.Воловика. Запоріжжя: Просвіта, 2011. 320 с.
12. Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів: навч. посіб. / за заг. ред. М. А. Лепського. 2-ге вид. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 463 с.
13. Остром Е. Керування спільним. Еволюція інституцій колективної дії / пер. з англ. Т. Монтян. Київ. : Наш час, 2012. 399 с.

14. Політична освіта публічних службовців в Україні / Ю. Лихач (кер. авт. кол.) та ін. ; за заг. ред. Н. Алюшиної. Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2020. 199 с.
15. Прокопенко Л. Л. Процес європеїзації та його вплив на публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. 124 с.
16. Публічне управління та адміністрування : словник-довідник М-во освіти і науки України, Чернігів. нац. технолог. ун-т ; уклад.: О. М. Руденко та ін.. Київ : Кондор, 2016. 178 с.
17. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
18. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова та ін. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
19. Реформа державної служби у питаннях та відповідях: практичний посібник для керівників служб управління персоналом / [М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач, А. Кукуля, І. Рошин, О. Романюк, А. Астапов ; за заг. ред. К. Вашенка]. К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2016. 176 с.
20. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні : стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. / авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с.
21. Сарторі Д. Порівняльна конституційна інженерія. Дослідження структур, мотивів і результатів / пер. з 2-го англ. вид. О. І. Мороз ; наук. ред. І. А. Грицяк. Київ : АртЕк, 2001. 212 с.
22. Світові моделі державного управління: досвід для України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка, Х. М. Дейнеги. 2-ге вид. Київ : НАДУ, 2015. 612 с.
23. Теорія парламентаризму : навчальний посібник / М. А. Бучин, У. В. Ільницька, Л. О. Кучма, Я. Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 392 с.
24. Трофанчук Г. Історія держави та права України Київ : Юрінком Інтер, 2019. 586 с.
25. Classics of Public Administration. Eighth Edition / edited by Jay M. Shafritz, Albert C. Hyde. Boston : CENGAGE Learning, 2017. 627 p.
26. Hague R., Harrop M., McCormic J. Comparative Government and Politics. 11 Edition. London, RED GLOBE PRESS, 2019. 381 p.
27. Schmitt Carl Constitutional theory / translated and edited by Jeffrey Seitzer; foreword by Ellen Kennedy. London : Duke University Press Durham, 2008. 468 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Борщевський В.В., Василиця О.Б., Матвеев Є.Е. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2022. № 2 (76), С. 30-35. URL: <http://pa.stateandregions.zp.ua/>
2. Венцель В. Європейська система місцевого самоврядування та український контекст. 2021. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
3. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
4. Мельник Л. А. Європейський досвід ефективної взаємодії держави та інститутів громадянського суспільства. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 4. С. 20-31. URL: <http://www.investplan.com.ua>

5. Маматова Т., Чикаренко І., Бородін Є. Цифрові платформи Smart Specialisation Platform та Espon: структура та можливості для регіонів і громад ЄС Аспекти публічного управління. 2022. Том 10 № 6 С. 37-45. URL: <https://aspects.org.ua/>
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
7. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: затверджено Указом Президента України від 27 вересня 2021 року № 487/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#n1>
8. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-1>
9. Рекомендація No. R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам: Щодо кодексів поведінки держслужбовців, яку прийнято на 106 сесії Комітету Міністрів Ради Європи URL: <https://www.acrc.org.ua>
10. Скляр І.В. Відкрите урядування в умовах воєнного стану: аналітична записка / за ред. Слобожана О.В. Київ : Асоціація міст України, 2023. 22 с. URL: <https://auc.org.ua/>
11. Стецюк П. Про цінність Конституції. 2021. URL: <https://razumkov.org.ua/>
12. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

***Відвідування занять обов'язкове**, оскільки курс зорієнтовано на синтез теоретичного знання та практики в сфері публічного управління та адміністрування. Будь ласка, беріть участь у обговоренні відповідних питань та виконанні завдань! Вміння аналітично мислити, вести ідеологічну діяльність, висловлювати свою думку максимально важливо для формування належних компетенцій у Вас як майбутнього фахівця та професіонала публічно-управлінської сфери.*

***Пропуски прийнятні лише з поважної причини.** Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до Силабусу).*

Політика академічної доброчесності

Кожний з учасників навчального процесу зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Не допускаються письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства. Використання будь-якої інформації має бути правильно оформлене з дотриманням авторських прав. Якщо ви не впевнені у наявності плагіату, то можете перевірити себе за допомогою програмного забезпечення UniCheck, яке є в наявності у науковій бібліотеці ЗНУ. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до Силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Студент має бути впевненим користувачем програмного комплексу Moodle, який знаходиться на сайті ЗНУ. Наявність та валідність паролю є обов'язковою вимогою для початку навчання. Електронні пристрої можна використовувати лише в рамках навчальної необхідності. Під час аудиторних занять необхідно переводити свої телефони, смартфони, планшети та розумні годинники у беззвучний режим. Вони можуть відволікати вас, викладача та ваших колег. Протягом заняття варто утримуватись від надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірки електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення надсилаються через старосту та розміщуються в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad> Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua> Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>